

for a living planet®

Drumul moștenirii maramureșene este realizat și administrat de către: Asociația EcoLogic

Bd. Unirii, nr. 28, 430232-Baia Mare, Maramureș
R o m a n i a
Tel/fax: +40 262 224035
Mobil: +40 745 332022
E-mail: editp@nvn.ro,
ecologic@email.ro
www.ecologic.romm.ro

GREENWAY

"Drumurile verzi" sunt circuite și trasee în natură ce integrează armonios funcțiile ecologice ale acestora și oferă oportunități pentru turism și recreere. Ele promovează conservarea și valorificarea moștenirii culturale și naturale a unei regiuni și aduc beneficii mediului înconjurător, îmbunătățind calitatea vieții și oferind șansa dezvoltării activităților economice durabile pentru populația localităților din zonă.

Drumul Moștenirii Maramureșene®
Maramures heritage trail
Máramarosi örökség útja

Observarea vieții sălbatice, fotografierea naturii, turele în aer liber și experiența culturală sunt activitățile recreative ce îmbogățesc bagajul de cunoștințe al vizitatorilor de-a lungul drumului verde. Indicatoarele amplasate de-a lungul celor 64 de km de traseu, oferă informații cu privire la destinația ce urmează, distanța acesteia față de punctul în care ne aflăm, mijloace de transport recomandate, grade de dificultate ale traseului precum și macajele turistice existente.

Binecuvântat cu abundența vieții sălbatice și habitate naturale de o deosebită frumusețe, Maramureșul reprezintă destinația perfectă pentru vizitatorii interesați să descopere și să experimenteze "moștenirea vie" reprezentată de diversitatea naturală și culturală ce-i conferă identitatea. Tradițiile și obiceiurile păstrate cu sfințenie, construcțiile specifice civilizației lemnului, adaugă zonei un potențial cultural deosebit de valoros.

Drumul moștenirii maramureșene vizează un areal distinct al Munților Gutâi - o zonă în care civilizația rurală cu accente arhaice conviețuiește în armonie cu natura și invită călătorul într-o lume magică, mereu surprinzătoare.

Punctul de pornire este amplasat la **Băile Vechi din Ocna Șugatag** (Hanul Zagoni), important centru de exploatare al sării până în 1950 când ultima salină a fost abandonată ca urmare a infiltrării apelor. După prăbușirea galeriilor vechilor ocne, s-au format lacurile sărate, care se situează pe primele locuri în Europa din punct de vedere al salinității. Aici poate fi vizitată și una din cele mai vechi stații meteorologice din țară (1858), biserica de lemn construită în anul 1642, precum și rezervația forestieră Pădurea Craiască unde cresc specii rare de stejar, gorun, larice, carpeni și jugastru.

Urmând drumul de țară ce trece prin frumoasele livezi de pomi fructiferi, ajungeți la drumul județean DJ 185 unde panoul amplasat ne indică bifurcarea traseului în cele două bucle ce accesează Masivul Gutâi din unghiuri diferite.

Dacă alegeți traseul spre **Hoteni**, aici puteți vizita gospodăria tradițională, cum ar fi cea a lui Pop Ioan, rapsod local de talie mondială. Casa nobilă maramureșeană, veche de peste 100 de ani în care acesta locuiește, oferă o lecție autentică de incursiune în viața plină de har a maramureșeanului. Aici, puteți primi găzduire dacă ați ales să explorați mai în detaliu zonele umede „Lacurile de la Hoteni”.

După numai 2,3 km parcurși veți ajunge în **Hărnicеști**, unde pe malul Râului Mara găsiți ingenioasele instalații de tehnică țărănească ce folosesc energia apei. Vâltoarea este folosită pentru spălarea țesăturilor mari de lână - cerga maramureșeana, moara pentru măcinarea cerealelor în special porumb, iar pua pentru a îngroșa țesăturile din lână ce sunt bătute de două ciocane mari din lemn. Fără ea ar dispărea un element important al costumului tradițional - sumanul.

Alți 2,5 km parcurși de această dată pe drumul național DN 18 vă conduc în satul **Desești**, unde puteți vizita biserica de lemn "Sfânta Paraschiva" construită în anul 1770 și declarată monument UNESCO. Cergile și carpetele țesute manual și vopsite în culori naturale păstrează tradiția locului. Tot aici veți găsi și meșteri pricepuți în arta construcțiilor din lemn și garduri împletite ce conferă identitate arhitecturii maramureșene. Satul este cunoscut și prin inițiativele locale ce valorifică resurse naturale precum plantele medicinale, fructele de pădure și ciupercile. Remediile naturale produse în laboratoarele Hypericum din plantele și fructele de pădure recoltate din această regiune ecologic pură, sunt vestite pentru creșterea forței vitale, dar și pentru tratarea diferitelor afecțiuni ale corpului uman. La Vasile Pop (VAP SRL) puteți găsi delicioasele ciuperci uscate din familia Boletus.

Pe întreg traseul către satul **Mara** pot fi remarcate porțile maramureșene sculptate în lemn. În trecut, ele erau apanajul familiilor nobile, dar azi reprezintă un simbol al identității locului. Conform tradiției, poarta este bariera împotriva răului, elementul care delimitează universul sacru al casei și gospodăriei, dar și un spațiu social unde sătenii stau în povesti, mai ales duminica. Elementele decorative ce-l împodobesc reprezintă simboluri cu rădăcini puternice în cultura creștină și precreștină: rozeta solară, spicul, troița și colțul de lup.

Din Mara veți părăsi drumul național DN 18 și veți urma drumul forestier semnalat prin indicator, marcat cu cruce albastră, ce abordează piemontul Gutâiului către Rezervația Creasta Cocoșului pe cursul Râului Hopsia. Timp de aproximativ 3 ore, drumul vă va conduce prin minunatele peisaje mozaicate formate mai întâi din livezi, apoi pajști și păduri de foioase. După aproximativ 5 km veți lăsa în urma drumul forestier, traversând Râul Hopsia, apoi veți urma un drum vechi care trece prin preajma stânelor, urcate la pășunat pe perioada verii. Un popas la aceste stâne poate fi un bun prilej de a cunoaște păcurarii oameni deosebiți, harnici, dârji, ospitalieri și de a gusta bunătățile produse aici: cașul și urda.

În dreptul indicatorului 25 (vezi harta), traseul cruce albastră va intersecta drumul forestier ce înconjoară masivul Gutâi. Urmând poteca marcată cu cruce albastră, veți ajunge în **Rezervația Creasta Cocoșului**. Infrastructura de vizitare amplasată în rezervație, contribuie la îmbogățirea cunoștințelor legate de natură și vă oferă în același timp provocări de recreere și experiențe unice de vizualizare a întregii depresiuni a Maramureșului.

Zona de campare primitivă, aflată în vecinătatea rezervației, oferă îndrăzneților experiența petrecerii unei nopți în sălbăticie.

Coborând pe același traseu, veți ajunge din nou la punctul de confluență cu marcajul cruce roșie (panoul 25 pe harta) ce duce la turbăria activă denumită **Tăurile Chendroaiei** aflată la 1053 m altitudine.

Aici, podețul de vizitare amenajat oferă informații cu privire la modalitatea de formare și evoluție a acestui ecosistem unic ce conține 95% apă. Integritatea acestui rezervor de viață este menținută de mușchiul de tip arctic (Sphagnum) și stratul de plante vii și rădăcini ce se împletesc pe suprafața tinovului.

Urmând mai departe marcajul cruce roșie se va ajunge la următoarea oprire: **Lacul Morărenilor**. Zona umedă propusă spre vizitare este ascunsă într-o asociație vegetală complexă, specifică intersecției de habitate, formată din arin negru, alb și arin de munte. Lacul, format printr-o alunecare de teren este declarat arie protejată și are o adâncime maximă de 20 m fiind alimentat de un pârâiaș cu debit constant. Plantele de zonă umedă ca otrătelul de baltă, roua cerului (carnivore), trifoiul de baltă, vuietoarea, și-au găsit aici condiții propice dezvoltării.

Parcurgeți potecile în liniște! Dacă priviți în jur și ascultați cu atenție veți putea identifica mișcările vieții sălbatice!

De aici, poteca continuă iar pe parcursul a 5 km marcajul cruce roșie și indicatoarele amplasate strategic vă vor ghida prin păienjenișul de poteci ce coboară în satul **Breb**.

Cu casele înșiruite pe ulicioare pietroase răsfirate până în poalele masivului, ocrotit parcă de conul vulcanic, Brebul vă va readuce în atmosfera primordială a satului arhaic. Arhitectura tradițională este încă conservată nemaivorbind de meșteșugurile păstrate cu sfințenie: Pătru Pop meșter pecetar membru al Academiei Artelor Tradiționale din România, Paul Petru dogar, Coman Vasile fierar. Domnica Bota, Bleda Maria și Petric Maria stăpânesc arta cusutului; din mâna lor iau naștere superbele cămeși tradiționale țesute și cusute manual.

De aici drumul de țară (3 Km) ce face legătura la Hoteni vă va conduce spre **Tinoavele Plutitoare de la Hoteni** unde puteți vizita complexul natural format din mlaștina oligotrofă și 3 lacuri eutrofe cu floră și faună specifică de importanță științifică. Stratul de turbă ce plutește pe apa adâncă de 4 m reprezintă un mediu de viață perfect pentru plantele carnivore, specii relicte din era glaciară. Alte două lacuri cu formă alungită (300 m x 20m), amplasate în același areal sunt vestite pentru prezența a Peste 150 de specii de alge ce dau culoarea specifică a luciului de apă, a cărei vegetație luxuriantă ascunde varietăți de pești și broaște țestoase de apă dulce, unice pentru această regiune. Revenind la drumul din sat veți continua traseul spre DJ 185, care revine în punctul de plecare - Lacurile Sărate din Ocna Șugatag.

A doua variantă de accesare a masivului urmează drumul județean DJ 185 spre Budești, pe o porțiune de 6,5 km, pe parcursul căruia veți putea savura peisajul rural îmbinat armonios cu natura. Agricultură tradițională practică de localnici îmbină terenurile cultivate cu coridoare naturale, atât de necesare pentru viața sălbatică.

După 3 km de urcuș aproximativ constant, ajungeți la drumul forestier care înconjoară masivul Gutâi, sub Măgura Budeștiului panou indicator 8. Drumul va șerpui prin umbra pădurilor de făget, iar după alți 2,5 km parcurși veți ajunge în căldarea Gutâiului panou indicator 9. Sursurul pâraielor cristaline ce aleargă la vale vă vor spune povestea extraordinarei capacități a muntelui de captare a apei, care, filtrată mai apoi de vegetația naturală, va fi condusă în satele așezate la poale. În apropiere, veți putea identifica izvoarele de captare a apei potabile pentru Ocna Șugatag.

Știați că arinul negru are capacitatea cea mai mare de filtrare a apei la nivelul rădăcinilor, la cea mai înaltă potabilitate?

De aici peisajul care se deschide: Creasta Cocoșului, Vârful Gutâi, Căldarea Gutâiului, va încânta ochii, motiv pentru care vă recomandăm să nu uitați aparatul foto. Înaintând pe drum încă 1,2 km veți ajunge la intersecția cu prima buclă a drumului verde panoul indicator 10. În această zonă se află și grotă lui Pinteza Viteazul, haiducul care a luptat pentru țărani cu 400 de ani în urmă. Vestitul și puternicul haiduc folosea des această ascunzătoare, pe care o făcea invizibilă cu ajutorul unui bloc de stâncă.

Pentru a ajunge la Tăurile Chendroaiei, și apoi a urca în Rezervația Creasta Cocoșului, veți urma traseul marcat cu cruce roșie, după care veți reveni pe același traseu la panoul 10. De aici, cele două trasee practic urmează același itinerar: Lacul Morărenilor, Breb, Hoteni Tinoavele Plutoare de la Hoteni, Lacurile Sărute de la Ocna Șugatag.

Zonele umede vizitate pe traseu reprezintă ecosisteme importante și contribuie la diversitatea biologică, ciclul apei în natură, stocarea carbonului relevant pentru schimbările climatice, dar în același timp dețin funcții importante pentru comunitățile umane: contribuie la reîncărcarea și descărcarea acviferelor, stochează apele pluviale contribuind la reducerea inundațiilor, astfel că, diversitatea de viață acvatică găzduită le conferă unicitate și valoare de patrimoniu.

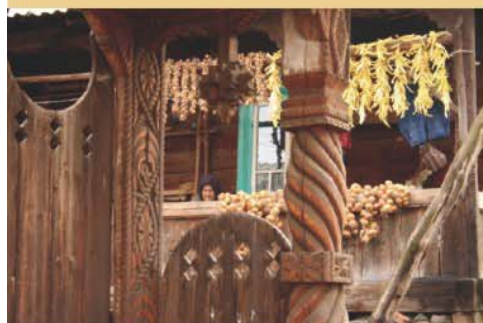
Această broșură nu intră în detalii privind toate atracțiile turistice, culturale și folclorice pe care le deține zona propusă spre a fi parcursă. De aceea vă invităm să alocați timp suficient pentru traseele propuse și să apelați la ghizii locali disponibili.

Înțelepciunea simplă a maramureșeanului, transmisă din tată în fiu, în ceea ce privește gestionarea resurselor naturii, exemplifică aici noile concepte de conservare a biodiversității pe terenurile agricole.

Ajunși în satul **Budești** veți fi din nou întâmpinați de minunate exemple ale arhitecturii tradiționale. Biserica de lemn "Sfântul Nicolae" a fost ridicată în anul 1643 fiind declarată monument UNESCO în anul 1999. Centrul Etnografic din sat vă va prezenta o parte din tainele artei și arhitecturii populare, în acest loc putând fi vizitate și instalații tehnice țărănești (mori cu roată verticală, pive, joagăr, gater).

O a doua biserică din lemn, "Cuvioasa Parascheva" construită în anul 1760 stă mărturie la dezvoltarea în timp a acestei comunități. Monumentul istoric și de arhitectură populară religioasă deține o valoroasă colecție de icoane pictate pe lemn. Dacă sunteți interesați de pălăriile maramureșene, vă recomandăm să-l vizitați pe meșterul Ioan Bârlea ce confecționează micile clopuri, ornate după vârstă cu mărgelile și pene de struț.

După o nouă porțiune de 4 km parcursă pe drumul județean DJ 109, veți ajunge la drumul forestier ce vă conduce la izvorul de apă minerală denumit **La Borcut**. Apa minerală sulfuroasă cu proprietăți tămăduitoare pentru bolile de stomac este captată printr-o scorbura de copac, fiind folosită de localnicii din satele apropiate.

Servicii de cazare și masă

Comuna Ocna Șugatag

1. PENSIUNEA POHL
str. Unirii, 374250, 11 locuri
2. PENSIUNEA MILLER
str. Unirii 94, 374049, 20 locuri
3. PENSIUNEA TAMAȘ
str. Mihai Viteazu nr. 5, 374055, 6 locuri
4. PENSIUNEA POPASUL DIN DEAL
str. Unirii nr. 1C, 374133, 18 locuri
5. PENSIUNEA BOTEZATU
str. Unirii 374183, 14 locuri
6. PENSIUNEA R-MT
str. Avram Iancu, 15 locuri
7. PENSIUNEA DELIA
str. Mihai Eminescu 374240, 4 locuri
8. PENSIUNEA COVACI
str. Trandafirilor 374214
9. PENSIUNEA GHERGHEL
str. Ilie Lazăr 374395, 10 locuri
10. PENSIUNEA PUTI MARIANA
str. Primaverii 374131, 15 locuri
11. PENSIUNEA MĂRIOARA
Breb, 346 374593, 12 locuri
12. PENSIUNEA LUCIA
Breb, 285 374584
13. PENSIUNEA CASA ALBĂ
str. Primaverii
14. PENSIUNEA PETRAN VIOREL
Breb, 104
15. PENSIUNEA TELEPTEAN
str. Unirii I D
16. PENSIUNEA SANDRA
str. Dumbrava nr. 1
17. HOTEA LILIANA
mâncăruri tradiționale, Hoteni nr.81

TRANSPORT CU CĂRUȚE

Vraja Petru, Hoteni, nr 9
Hotea Vasile, Hoteni, nr 23
Rednic Stefan, Hoteni, nr 72
Radu lui Niculae, Breb, nr 110
Pop Vasile, Breb, nr 302
Gheorghe Pop, Ocna Șugatag, str Mihai Viteazu, nr 9
Boloha Viorel, Ocna Șugatag, Dragoș Vodă 51
Paul Gheorghe, Mara, nr 289
Pop Gheorghe, Mara, nr 99
Costin Mihai, Mara, nr 296
Tupuță Mihai, Mara, nr 238,
Pop Vasile, Mara, nr 125
Bohotici Grigore, Mara, nr 113
Paul Gheorghe, Mara, nr 137
Tupuță Vasile, Mara, nr 112
Costin Gheorghe, Mara, nr 259
Rus Gheorghe, Mara, nr 164
NB: Transportul cu căruțe va fi achitat prin pensiunile certificate din zonă.

Comuna Desești

1. LA IRINA
Desești, nr 259, 6 locuri
2. LA ANCUTA
Desești nr 286, 10 locuri
3. CASA IURCA Hârnicești,
nr 8, 6 locuri

Comuna Budești

1. PENSIUNEA MIȘU,
Budești, nr 792, 4 locuri
2. PENSIUNEA MARA,
Budești, nr 449, 4-6 locuri
3. PENSIUNEA POIENIȚA,
Budești, nr 226, 8 locuri
4. PERLA COSĂULUI,
Budești, nr 304, 10 locuri

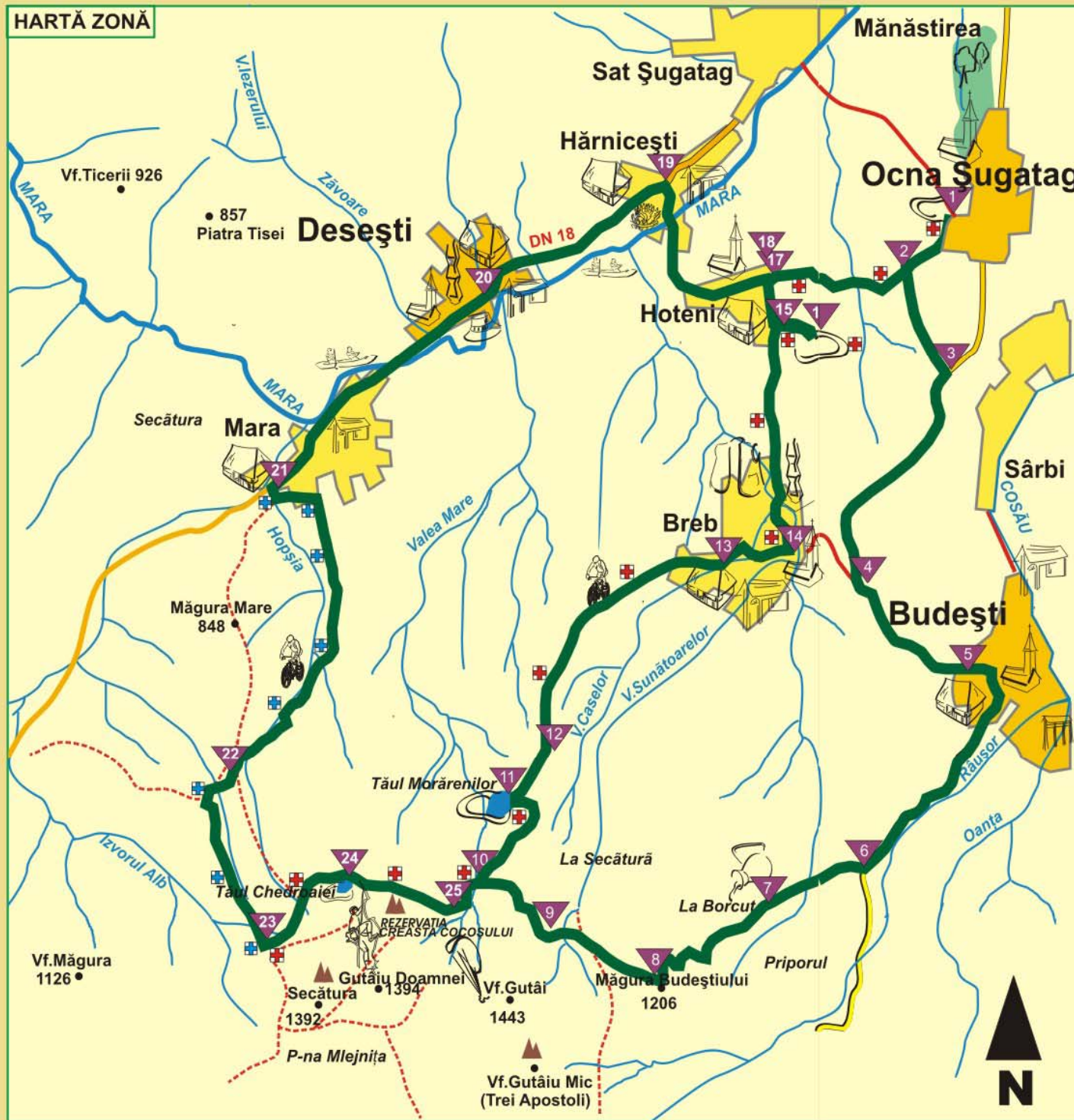
Servicii de Team Building și activități outdoor

parapantă
rafting
cățărare, rapel
paint ball
ture montane
înciriri de biciclete mountain bike
scoală de schi

EXMOTION S.R.L., tel. 0722 771267

HARTĂ ZONĂ

Legendă

	Centru Etnografic
	Biserica de lemn patrimoniu UNESCO
	Sculptor în lemn
	Meșter popular
	Case de lemn tradiționale
	Instalații tehnică țărănească
	Lacuri, Tăuri
	Izvor apă minerală
	Porți de lemn
	Meșter cojocar
	rezervația Pădurea Crăiasca
	parapantă
	rafting
	cățărare, rapel
	traseu biciclete
	marcaje turistice

Coordonate GPS

Nr.	Denumire	Latitudine	Longitudine	Altitudine(m)
1	OCNA ȘUGATAG-BAILE VECHI	N47°46.731'	E23°55.856'	467
2	BIFURCAȚIE DRUMURI VERZI	N47°46.396'	E23°55.468'	505
3	BIFURCAȚIE OCNA ȘUGATAG	N47°45.716'	E23°55.835'	553
4	BIFURCAȚIE BREB	N47°44.360'	E23°55.036'	600
5	BIFURCAȚIE BUDEȘTI	N47°43.839'	E23°56.257'	588
6	SPRE IZVOR DE APĂ MINERALĂ	N47°42.635'	E23°55.104'	758
7	IZVOR DE APĂ MINERALĂ	N47°42.424'	E23°54.495'	739
8	BIFURCAȚIE MĂGURA	N47°42.042'	E23°53.018'	1029
9	BAZINELE DE CAPTARE APĂ	N47°42.306'	E23°52.043'	1015
10	ÎNTĂLNIRE DRUMURI VERZI	N47°42.583'	E23°51.438'	1005
11	TĂUL MORĂRENILOR	N47°43.104'	E23°51.689'	859
12	SPRE BREB	N47°43.218'	E23°51.855'	841
13	PANOU INFORMARE - BREB	N47°44.773'	E23°54.166'	535
14	BISERICA VECHЕ - BREB	N47°44.933'	E23°54.262'	487
15	SPRE LACURILE DE LA HOTENI	N47°46.078'	E23°54.173'	504
16	LACURILE DE LA HOTENI	N47°46.011'	E23°54.470'	556
17	PANOU INFORMARE - HOTENI	N47°46.328'	E23°54.057'	465
18	HOTENI	N47°46.328'	E23°54.057'	465
19	HĂRNICEȘTI	N47°46.840'	E23°53.175'	402
20	DESEȘTI	N47°46.208'	E23°51.466'	444
21	MARA - POD RĂUȘOR	N47°45.055'	E23°49.591'	490
22	VALEA HOPȘIA	N47°43.213'	E23°49.174'	802
23	DRUMUL FORESTIER	N47°42.247'	E23°49.605'	1086
24	TĂUL CHENDROAIEI	N47°42.632'	E23°50.072'	1055
25	SPRE TĂUL MORĂRENILOR	N47°42.469'	E23°51.353'	983